

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Вступ

Зростаючі потреби в спілкуванні та співпраці між країнами та людьми і ознайомлення з культурними традиціями, нова освітня система в Україні вимагає суттєвих змін у підході щодо вивчення та викладання польської мови. Знання польської мови, як іноземної, є важливою передумовою для особистих, культурних та економічних контактів.

Програма складена для шкіл з українською мовою навчання, в яких польська мова вивчається як друга іноземна мова. Програма не обмежує самостійності й творчої ініціативи вчителя, передбачаючи гнучкість у виборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб учнів та обраних засобів навчання (навчально-методичні комплекси, підручники, аудіо-, відеоматеріали тощо).

2. Рівні володіння іноземною мовою

Випускники середньої школи повинні вміти продемонструвати:

- здатність ефективно використовувати іноземну мову як з метою спілкування в реальних життєвих ситуаціях, так і з метою здобуття та розвитку знань;
- володіння мовленнєвими вміннями (аудіюванням, говорінням, читанням та письмом) на загальному базовому рівні;
- знання основних синтаксичних, семантичних, граматичних та фонетичних закономірностей іноземної мови;
- уміння розв'язувати комунікативні завдання з урахуванням соціокультурних і соціолінгвістичних аспектів мови, яка вивчається;
- здатність використовувати навчальний досвід, набутий у середній школі, для подальшої самостійної роботи з метою самовдосконалення в галузі обраної майбутньої професії;
- здатність використовувати автентичний іншомовний матеріал з метою самоосвіти і в особистих цілях.

3. Принципи програми

Основними принципами програми є:

- комунікативна спрямованість;
- особистісна орієнтація;
- автономія учня;
- взаємопов'язане (інтегроване) навчання видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма).

4. Цілі навчання

Навчання іноземних мов передбачає практичне опанування учнями мовленнєвих умінь на рівні, достатньому для здійснення іншомовного спілкування в чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі в типових ситуаціях.

Мовленнєва та мовна компетенції

Основні мовленнєві вміння включають:

- уміння здійснювати усне спілкування в типових ситуаціях навчально-трудової, побутової та культурної сфер спілкування;
- уміння розуміти на слух основний зміст автентичних текстів;
- уміння читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів та видів з різним ступенем розуміння їх змісту (читання з розумінням основного змісту, читання з повним розумінням змісту);
- уміння зафіксувати та передати письмово необхідну інформацію.

Учні повинні засвоїти мовний матеріал згідно програми як засіб оформлення або розуміння висловлювань у процесі спілкування на рівні, визначеному стандартом. Для цього учням необхідно зрозуміти і засвоїти комунікативні функції засобів спілкування для їх коректного вживання у відповідних мовленнєвих ситуаціях, уміти самостійно відбирати саме ті мовні і мовленнєві засоби, які є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані у сфері спілкування.

Соціокультурна та соціолінгвістична компетенція

- Уміння вибирати та використовувати мовленнєві форми для здійснення комунікативних намірів у конкретних ситуаціях.
- Уміння враховувати культурні особливості, правила вербальної та невербальної поведінки в типових ситуаціях спілкування.

Дискурсивна компетенція

Здатність керувати мовленням та структурувати його за допомогою тематичної організації, зв'язності, логічної організації, стилю та реєстру, риторичної ефективності.

Стратегічна компетенція

- Уміння вибирати ефективні стратегії для розв'язання комунікативних завдань.
- Уміння самостійно здобувати, використовувати та оцінювати свої знання, планувати навчальний процес.

5. Контроль та оцінювання

Методичні засади

Оцінювання вважається невід'ємною та важливою складовою частиною програми. Система оцінювання ґрунтується на таких засадах:

- оскільки вимоги програми орієнтовані на Рекомендації Ради Європи, то й контроль та оцінювання необхідно проводити відповідно до цих Рекомендацій;
- оцінювання повинно базуватися на методичних засадах, визначених цією програмою, і мати комунікативну спрямованість та оцінювати рівень сформованості в учнів мовленнєвих умінь;
- система оцінювання повинна мати логічну структуру, що характеризується поступовим ускладненням завдань на кожному наступному етапі;
- система оцінювання повинна забезпечити надійні й адекватні вимірники вмінь і знань учнів та включати поточне й підсумкове тестування;
- система оцінювання має мотивуючий характер;
- система оцінювання повинна постійно вдосконалюватися.

Мета

Контроль може бути двох типів, поточним та підсумковим, кожний з яких має свої цілі.

Поточний контроль/тестування має на меті:

- допомогти учням відчувати свій прогрес у навчанні, усвідомити свої сильні та слабкі сторони, навчити прийомів самоконтролю та вказати шляхи вдосконалення;
- надати інформацію батькам щодо успішності їхніх дітей та визначити, над чим дитині слід працювати, щоб досягти кращих результатів;
- забезпечити зворотний зв'язок для вчителів щодо ефективності їхньої системи викладання, доцільності використання того чи іншого матеріалу та допомогти вчителям скоригувати план роботи в разі потреби.

Підсумковий контроль/тестування має на меті:

- створити учням, батькам та вчителям повну та чітку картину про успішність учня, про його діяльність та досягнення у вивченні іноземної мови в кінці відповідної складової частини навчання (рік, ступінь);
- забезпечити інформацію для вчителя, який відповідатиме за наступний етап навчання.

Для підвищення ефективності навчально-виховного процесу, поліпшення якості знань, навичок і вмінь учнів рекомендується:

- навчальну діяльність підпорядковувати вирішенню головного завдання – комунікативної спрямованості навчання;
- для активізації комунікативної діяльності учнів раціонально використовувати різноманітні форми роботи: фронтальні, хорові, групові, парні, індивідуальні;
- процес навчання мови і мовлення має бути вмотивованим;
- приділяти більше уваги самостійній і творчій роботі учнів, учити працювати з книгою, словниками та іншою довідковою літературою;
- уміти використовувати різноманітну інформацію;
- здійснювати особистісно орієнтований підхід до навчання, враховувати індивідуально-психологічні особливості учнів;
- використовувати умовно-комунікативні вправи (аудіювання повідомлень, запитань, розпоряджень на понадфразовому рівні) та комунікативні (вправи на аудіювання текстів для одержання інформації);
- мовлення на уроці максимально наближати до реальної функції мови; воно повинно слугувати знаряддям діяльності учнів і бути вмотивованим у вигляді окремих слів, висловів, структур та в осмислених мовних сполученнях, зміст яких продиктовано даними ситуативними обставинами.

**ПРОГРАМА ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКІЛ З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

5-11-й класи (2-а іноземна мова)

ПОЛЬСЬКА МОВА (друга іноземна)

5-й клас (перший рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загальнонавчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі	– привітатися; – попрощатися; – представити себе; – представити когось; – познайомитися; – називати когось / щось;	<i>Dzień dobry. Dobry wieczór...</i> <i>Do widzenia. Dobranoc.</i> <i>Mam na imię... Nazywam się... Mam ... lat(a): Mieszkam w ...</i>	Члени сім'ї. Вік. Іграшки. Числа до 20. Кольори. Частини тіла. Предмети одягу. Тварини.	Граматичні структури створюються імпліцитно (шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях). Мовна компетенція (граматична правильність мовлення) формується за рахунок багаторазового вживання мовленнєвих структур. Стверджувальна, питальна та заперечна форми дієслова <i>буć</i> . Дієслово <i>mieć</i> . Відмінювання іменника: знахідний, орудний, родовий, місцевий – функціонально. Прикметник: якісні, відносні, що вказують на розмір, колір, вік. Прийменник: місця, напрямку (<i>na, pod, obok, w, do</i>). Займенник: вказівні (<i>ten, ta, to, tamten, tamta, tamto</i> з іменниками), особові (<i>ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni, one</i> , присвійні). Питальні займенники <i>кто, co, czyj, który, jaki</i> Сполучник: <i>ale, i</i> .	Вимова вивчених слів та висловів достатня для розуміння. Правильна вимова звуків в реченнях. Вправи на вимову носових звуків <i>ę, ą</i> в закінченнях дієслів і в орудному та знахідному відмінках однини жіночого роду. Звернення уваги на індивідуальні проблеми учнів, напр., у вимові <i>s – ś</i> , <i>ł – l, b – w</i> .	– вживання та вибір привітань; – вживання та вибір форм звертання; – вживання та вибір вигуків. Правила ввічливості.	– розрізняти і продукувати незнайомі звуки; – розуміти і зв'язувати незнайомі звукові відрізки; – уважно стежити за презентованою інформацією; – ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи.
		Відпочинок і дозвілля	– ставити запитання і відповідати на них; – повідомляти про когось / щось; – закликати до дії та реагувати на заклик; – давати елементарну характеристику комусь / чомусь;	<i>Chodzę do ... klasy. Chodzę do szkoły nr ... w ...</i> <i>Gdzie mieszkasz? Kto to jest? Co to jest? Jakie to jest? Gdzie to jest?</i> <i>Proszę siadać. Proszę wstać. Stańcie w kółku. Podejdź do tablicy. Narysuj. Pokoloruj. Idę do szkoły. Mogę pokolorować. Wszystkiego najlepszego! Życzę pani wszystkiego najlepszego. Dziękuję, przepraszam...</i> <i>Nie ma za co. Nic nie szkodzi. Proszę. Jaki jest dziś dzień? Dziś jest ... Kiedy są lekcje języka polskiego? Są w (we) ...</i>				
	Публічна	Людина	– повідомляти про когось / щось;					
Природа		– повідомляти про належність когось / чогось певній особі; – розуміти та виконувати вказівки (команди); – повідомляти про спроможність виконувати дії;						
Освітня	Свята і традиції	– вітати зі святом; – просити вибачення / висловлювати подяку та реагувати на них.						
	Школа							

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ

На кінець 5-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<ul style="list-style-type: none"> – розрізняють загальноповживані слова, які проговорюються дуже повільно, з високою якістю артикуляції та підтверджуються невербальними засобами; – реагують невербально на запитання, які вимагають простих відповідей; – демонструють розуміння ключових слів у висловленні, які проговорюються дуже повільно та з довгими паузами; – розрізняють мовлення головних дійових осіб простих коротких оповідань, які промовляються ретельно, повільно, за допомогою наочності та інших засобів; – розуміють короткі прості вказівки, сформульовані повільно; – розуміють основну ідею адаптованого аудіо/відеозапису. 	<ul style="list-style-type: none"> – представляють себе, своїх друзів, батьків, продукуючи прості, здебільшого ізольовані речення; – дають елементарні інструкції; – повідомляють про місцезнаходження предмета; – описують предмет шкільного вжитку, іграшку, тварину, погоду (називають їх, говорять, які вони (великі, маленькі тощо)); – роблять короткий переказ змісту почутого, побаченого, прочитаного повідомлення, що містить знайомий мовний і мовленнєвий матеріал; – повідомляють про здатність виконувати певні дії учнем чи іншими особами. <p>Обсяг висловлювання – не менше 4 речень.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ставлять загальні та нескладні спеціальні питання; – відповідають на них згідно з мовним матеріалом і ситуацією спілкування; – реагують на прості, в дещо уповільненому темпі, репліки вчителя і однокласників; – обмінюються репліками на рівні мікродіалогу. <p>Висловлення кожного – не менше 4 реплік.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – знають букви алфавіту; – читають про себе та вголос і розуміють слова, словосполучення, речення, тексти, що містять мовний матеріал, за-своєний в усному мовленні. <p>Обсяг – не менше 150 друкованих знаків.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – за зразком відтворюють графічний образ букв, слів, словосполучень, речень; – самостійно описують предмети шкільного вжитку, іграшку, тварину, описують себе, своїх друзів, батьків. <p>Обсяг – не менше 4 речень.</p>

6-й клас (другий рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загальнонавчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
Особистісна	Я, моя сім'я і друзі	– представляти співрозмовників / третіх осіб; – запрошувати інформацію про співрозмовника / третю особу; – описувати когось / щось; – повідомляти про смаки, уподобання; – виражати своє ставлення до когось / чогось; – запрошувати на свято, в гості тощо; – реагувати на чиєсь запрошення; – називати дії;	<i>To jest mój (moja) kolega (koleżanka)...</i> <i>To jest moja mama.</i> <i>To jest nasza pani.</i> <i>Gdzie mieszkasz?</i> <i>Kto to jest? Co to jest?</i> <i>Ile masz lat? Do której klasy chodzisz?</i> <i>Kasia ma ... lat.</i> <i>Jest wysoka, ..., ma długie, ..., włosy.</i> <i>Mieszka w ...</i> <i>Interesuje się ...</i> <i>Chodzi do klasy...</i> <i>Lubi... Nie lubi...</i> <i>Serdecznie cię zapraszam na...</i> <i>Możesz przyjść do mnie jutro po południu?</i> <i>Dzięki. Przyjdę na pewno.</i> <i>Przepraszam, ale nie mogę. Może innym razem. Z okazji ...</i> <i>Życzę Pani / Panu...</i> <i>Życzę ci wszystkiego najlepszego.</i> <i>Dziękuję. Nawzajem.</i>	Людина (професії, види діяльності). Опис зовнішності (природа). Числа до 100. Щоденні обов'язки. Дім, квартира. Захоплення. Навчальні предмети. Свята. Числівник: 1–100. Назви місяців.	Граматичні структури засвоюються імпліцитно (шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях). Мовна компетенція (граматична правильність мовлення) формується за рахунок багаторазового вживання мовленнєвих структур. Дієслово: відмінювання вибраних дієслів в однині і множині (в теперішньому часі, дійсному способі); модальні дієслова <i>chcieć, móc</i> + неозначена форма дієслова; дієслова, які позначають рух в теперішньому і минулому часі (<i>iść, jechać, chodzić, biec, biegać</i>) в 1 особі однини у поєднанні з відповідними прийменниками (<i>na, do, po</i>). Прикметник: якісні, відносні. Прийменник: місця, напрямку, часу.	Вимова вивчених слів та виразів достатня для розуміння. Наголос у словах і реченнях. Звуко-буквені відповідники. Правильна вимова звуків у словах і реченнях. Вправи на вимову носових звуків <i>ę, ą</i> в закінченнях дієслів і в орудному та знахідному відмінках однини жіночого роду.	– знання культурних реалій спільноти, мова якої вивчається, пов'язаних із повсякденним життям; – вживання та вибір привітань; – вживання та вибір форм звертання; – вживання та вибір вигуків. Правила ввічливості.	– розрізняти і продукувати незнайомі звуки; – розуміти і зв'язувати незнайомі звукові відрізки; – уважно стежити за презентованою інформацією; – усвідомлювати мету поставленого завдання; – ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи; – активно застосовувати мову, що вивчається.
	Відпочинок і дозвілля	– повідомляти про смаки, уподобання; – виражати своє ставлення до когось / чогось; – запрошувати на свято, в гості тощо; – реагувати на чиєсь запрошення; – називати дії; – повідомляти про діяльність; – розповідати про повсякденні дії; – запитувати з метою отримання більш детальної інформації; – реагувати на репліки вчителя та однокласників; – визначати час / проміжки часу; – просити повторити інформацію; – висловлювати схвальну / несхвальну оцінку предметам, діям, ситуаціям тощо.	Природа	Публічна	Освітня			
	Свята і традиції	– повідомляти про діяльність; – розповідати про повсякденні дії; – запитувати з метою отримання більш детальної інформації; – реагувати на репліки вчителя та однокласників; – визначати час / проміжки часу; – просити повторити інформацію; – висловлювати схвальну / несхвальну оцінку предметам, діям, ситуаціям тощо.	Школа					

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ
На кінець 6-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>– реагують на запитання, які вимагають відповідей “так” / “ні” чи інших простих відповідей;</p> <p>– розуміють мовлення вчителя у повільному темпі, з довгими паузами;</p> <p>– розуміють інструкції, сформульовані ретельно та повільно на вербальному та невербальному рівні;</p> <p>– розуміють діалогічне мовлення в достатньо повільному темпі з довгими паузами та чіткою інтонацією;</p> <p>– розуміють основні ідеї віршованого чи писемного тексту, який звучить у повільному темпі за підтримкою невербальних засобів.</p> <p>Текст побудований на засвоєному матеріалі.</p>	<p>– описують місце (помешкання, клас), явище (погода, свято), об’єкт (людина, сім’я, іграшки, предмети шкільного вжитку, тварини);</p> <p>– роблять короткий переказ змісту почутого, побаченого, прочитаного повідомлення, що містить знайомий мовний і мовленнєвий матеріал;</p> <p>– висловлюють вдячність, задоволення, спонукання;</p> <p>– повідомляють про виконання повсякденних дій та дій, що відбуваються в момент мовлення, в межах засвоєного мовного матеріалу та адекватно до тем спілкування;</p> <p>– спонукають до виконання дії (наказують, пропонують тощо);</p> <p>– вказують час дії (день, місяць, пору року);</p> <p>– коментують свої дії та дії інших людей.</p> <p>Обсяг висловлювання – не менше 6 речень.</p>	<p>– ставлять загальні та спеціальні запитання;</p> <p>– відповідають на них згідно з мовним матеріалом і відповідно до ситуації спілкування;</p> <p>– підтримують елементарне спілкування у межах мікродіалогів етикетного характеру;</p> <p>– висловлюють пропозицію та відповідають на чиясь пропозицію згодою/незгодою;</p> <p>– висловлюють твердження і відповідають на чиясь твердження схваленням/несхваленням;</p> <p>– реагують на чіткі репліки вчителя, пред’явлені у відносно уповільненому темпі;</p> <p>– звертаються з проханням повторити фразу/слово або за роз’ясненням незрозумілого;</p> <p>– використовують стягнені форми, жести і міміку.</p> <p>Висловлення кожного співрозмовника – не менше 6 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>– знають алфавіт та основні звуко-буквені зв’язки;</p> <p>– читають уголос та про себе з повним розумінням короткі прості тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні;</p> <p>– читають і розуміють нескладні короткі тексти, де значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки.</p> <p>Обсяг – не менше 200 друкованих знаків.</p>	<p>– пишуть слова, словосполучення, короткі речення;</p> <p>– пишуть адресу;</p> <p>– оформляють лист, листівку-вітання;</p> <p>– описують помешкання, погоду, свято, сім’ю, людину;</p> <p>– пишуть на слух до 6 речень.</p>

7-й клас (третій рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загально-навчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
<p>Особистісна</p> <p>Публічна</p> <p>Освітня</p>	<p>Місце проживання</p> <p>Помешкання</p> <p>Відпочинок і дозвілля</p> <p>Природа і навколишнє середовище</p> <p>Подорож</p> <p>Свята і традиції</p> <p>Шкільне життя</p>	<p>– запрошувати та надавати інформацію про особи / об'єкти / явища / події / факти;</p> <p>– описувати особи/ місця / об'єкти / явища / події / факти;</p> <p>– описувати дії, зображені на малюнках, фото тощо;</p> <p>– характеризувати та оцінювати когось / щось;</p> <p>– виражати емоції;</p> <p>– робити короткі повідомлення про події та факти;</p> <p>– розповідати про прочитане, почуте, побачене; розповідь, напр., казок;</p> <p>– висловлювати свої враження, думки, ставлення;</p> <p>– висловлюватися про стан самопочуття;</p> <p>– висловлювати прохання, наказ;</p> <p>– подавати час і дату;</p> <p>– використовувати алфавіт і числа в комунікації;</p> <p>– подавати інформацію про громадянство, національність.</p>	<p><i>Mój dom ma ... pokoje: ... Mieszkam na... piętrze. Mieszkam przy ulicy... Mój adres... Dawno, dawno temu... Za górami za lasami żyła sobie... I nagle... I wtedy... I żyli długo i szczęśliwie. Jak myślisz, czy... Podobalo ci się? To mi się podoba. To mi się nie podoba. To było super! U mnie wszystko w porządku. To jest Polska. Moment, tylko dopiszę zdanie. Jest wpół do dziewiątej. Która jest godzina? Którego dzisiaj jest? Jestem Ukrainką. Kim jesteś?</i></p>	<p>Населені пункти. Покупки. Види дозвілля. Види помешкань. Умеблювання. Подорож. Види транспорту. Вільний час. Улюблені дитячі герої. Опис природи. Довкілля. Свята.</p>	<p>Граматичні структури засвоюються імпліцитно (шляхом сприймання мовленнєвих зразків у комунікативних ситуаціях). Мовна компетенція (граматична правильність мовлення) формується за рахунок багаторазового вживання мовленнєвих структур.</p> <p>Дієслово: Модальне дієслово <i>móc</i> і його відмінювання. Давальний відмінок однини і множини іменників та займенників. Прийменники з іменниками в орудному відмінку. Прикметник: ступені порівняння. Числівник: 1–1000, порядкові числівники. Сполучник: <i>niż, czy, lub, od</i>. Синтаксис: Безособові речення.</p>	<p>Вимова вивчених слів та виразів достатня для розуміння. Наголос у словах і реченнях. Особливості інтонації. Правильна вимова звуків у словах і реченнях. Вправи на вимову носових звуків <i>ę, q</i> в закінченнях дієслів і в іменниках орудного та знахідного відмінках однини жіночого роду. Вимова приголосних: <i>s – s', t – l, b – w</i>.</p>	<p>Знання культурних реалій спільноти, мова якої вивчається, у межах тематики ситуативного спілкування, пов'язаної з такими аспектами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повсякденне життя; – умови життя; – норми поведінки; – соціальні правила поведінки; – вживання та вибір привітань; – вживання та вибір форм звертання; – вживання та вибір вигуків. <p>Правила ввічливості.</p>	<p>– ефективно використовувати навчальні можливості у навчальних ситуаціях;</p> <p>– уважно стежити за презентованою інформацією;</p> <p>– усвідомлювати мету поставленого завдання;</p> <p>– ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;</p> <p>– активно застосовувати мову, що вивчається.</p>

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ

На кінець 7-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>– розуміють мовлення в дещо уповільненому темпі, ретельно артикульоване, з довгими паузами;</p> <p>– розуміють інструкції, прості вказівки;</p> <p>– розуміють основний зміст прослуханих текстів різного характеру, які побудовані на засвоєному мовному матеріалі;</p> <p>– розуміють запитання та інструкції, сформульовані ретельно і повільно.</p>	<p>– роблять короткі повідомлення про повсякденні й минулі дії, події;</p> <p>– роблять короткий переказ змісту почутого, побаченого, прочитаного повідомлення, що містить знайомий мовний і мовленнєвий матеріал;</p> <p>– коментують зображене на малюнку або фото;</p> <p>– описують свій клас, кімнату, ігри і забави, погоду, сім'ю, свято, людей, тварин;</p> <p>– порівнюють особи, предмети відносно певної ознаки;</p> <p>– висловлюють своє ставлення до об'єктів, явищ, подій;</p> <p>– висловлюють певні емоції;</p> <p>– спонукають до дії (закликати, запропонувати, наказати);</p> <p>– використовують позамовні засоби (жести, міміку).</p> <p>Обсяг висловлювання – не менше 8 речень.</p>	<p>– розуміють і реагують на повсякденні вирази, спрямовані на задоволення потреб конкретного типу відповідно до ситуацій спілкування в межах мовного матеріалу, набутого протягом початкової школи;</p> <p>– ініціюють і закінчують діалог;</p> <p>– ведуть короткі діалоги етикетного характеру;</p> <p>– підтримують спілкування, використовуючи діалоги різних типів;</p> <p>– беруть участь у розмові на прості та звичні теми, використовуючи при цьому всі види запитань;</p> <p>– використовують стягнені форми, характерні для діалогічного мовлення;</p> <p>– емоційно забарвлюють діалог, використовуючи відповідну інтонацію, жести, міміку, вигуки, характерні для мовленнєвої поведінки носіїв мови.</p> <p>Висловлення кожного – не менше 6 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>– читають вголос та про себе з повним розумінням короткі тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні;</p> <p>– розуміють основний зміст різнопланових текстів;</p> <p>– читають і розуміють нескладні короткі тексти, де значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки.</p> <p>Обсяг – не менше 300 друкованих знаків.</p>	<p>– пишуть слова, словосполучення, речення;</p> <p>– оформляють лист, листівку-вітання;</p> <p>– описують свій клас, кімнату, ігри, погоду, сім'ю, свято, людей, тварин;</p> <p>– пишуть на слух до 8 речень.</p>

8-й клас (четвертий рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загально-навчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
<p>Особистісна</p> <p>Публічна</p> <p>Освітня</p>	<p>Я, моя сім'я, мої друзі (родинні зв'язки, розпорядок дня)</p> <p>Одяг, їжа, напої</p> <p>Відпочинок і дозвілля (захоплення, вільний час, канікули)</p> <p>Природа. Погода</p> <p>Загальні відомості про Польщу, Україну)</p> <p>Рідне місто/ село</p> <p>Свята і традиції</p> <p>Шкільне життя (навчальні предмети, робочий день, урок польської мови)</p>	<p>– називати когось / щось;</p> <p>– повідомляти про когось / щось;</p> <p>– розуміти та виконувати вказівки (команди);</p> <p>– вітати зі святом;</p> <p>– просити вибачення / висловлювати подяку та реагувати на них;</p> <p>– реагувати на чиєсь запрошення;</p> <p>– називати дії;</p> <p>– визначати час;</p> <p>– просити повторити інформацію;</p> <p>– робити короткі повідомлення про події та факти;</p> <p>– висловлювати свої враження, думки, ставлення;</p> <p>– порівнювати предмети;</p> <p>– розповідати про свої захоплення, уподобання;</p> <p>– вибачатися.</p>	<p><i>Moja rodzina to...</i></p> <p><i>To jest moja mama.</i></p> <p><i>Ma na imię... Mam rodzeństwo.</i></p> <p><i>To jest mój (moja)...</i></p> <p><i>Chodzi razem ze mną do szkoły. Mieszka w...</i></p> <p><i>W południe mamy drugie śniadanie.</i></p> <p><i>Jutro jedziemy na wycieczkę. Spotykamy się przed szkołą o...</i></p> <p><i>Dojedziemy do...</i></p> <p><i>Wieczorem gramy w...</i></p> <p><i>Narysuj. Pokoloruj.</i></p> <p><i>Serdeczne życzenia na Boże Narodzenie.</i></p> <p><i>Z okazji Świąt Wielkanocnych życzę ci Dziękuję.</i></p> <p><i>Nawzajem.</i></p> <p><i>Proszę siadać. Proszę wstać. Podejź do tablicy. Idę do szkoły.</i></p> <p><i>Jaki jest dziś dzień?</i></p> <p><i>Dziś jest Kiedy są lekcje języka polskiego?</i></p>	<p>Члени родини.</p> <p>Час.</p> <p>Щоденні справи.</p> <p>Предмети одягу.</p> <p>Продукти харчування.</p> <p>Напої.</p> <p>Види відпочинку та заняття.</p> <p>Свята.</p> <p>Природні явища.</p> <p>Назви навчальних предметів.</p> <p>Види діяльності на уроці.</p>	<p>Відмінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • називний відмінок однини: іменники, прикметники, займенники (питальні, вказівні, присвійні); • орудний відмінок однини: іменники, прикметники, займенники (питальні, вказівні, присвійні, особові); • знахідний відмінок однини: іменники, прикметники, займенники (питальні, вказівні, присвійні, особові). <p>Дієслово:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теперішній час неоконаних дієслів (дійсний спосіб, активний стан); • модальне дієслово <i>chcieć</i> + неозначена форма дієслова; • дієслова <i>być, mieć</i> в теперішньому, минулому та майбутньому часах. <p>Синтаксис</p> <ul style="list-style-type: none"> • побудова простих речень. <p>Словотвір</p> <ul style="list-style-type: none"> • утворення жіночих іменникових форм від назв професій і національностей за допомогою суфікса <i>-ka</i>. 	<p>Правильна вимова звуків у словах і реченнях.</p> <p>Вправи на вимову носових звуків <i>ę, q</i> в закінченнях дієслів і в іменниках орудного та знахідного відмінках однини жіночого роду.</p> <p>Звернення уваги на індивідуальні проблеми учнів, напр., у вимові <i>s – s', t – l, b – w</i>.</p>	<p>Знання культури спільноти або спільнот країни, мова якої вивчається, у межах тематики ситуативного спілкування, пов'язаної з такими аспектами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повсякденне життя; – умови життя; – міжособистісні стосунки; – норми поведінки; – соціальні правила поведінки; – здатність використати різні стратегії для контакту з представниками інших культур; – вживання та вибір привітань; – вживання та вибір форм звертання; – вживання та вибір вигуків. <p>Правила ввічливості.</p> <p>Вислови народної мудрості.</p>	<p>– уважно стежити за презентованою інформацією;</p> <p>– усвідомлювати мету поставленого завдання;</p> <p>– ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;</p> <p>– активно застосовувати мову, що вивчається;</p> <p>– знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію.</p>

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ

На кінець 8-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>– розуміють чіткі вказівки, прохання тощо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення достатньо чітке й повільне;</p> <p>– розуміють основний зміст короткого повідомлення;</p> <p>– розуміють основний зміст прослуханих текстів різного характеру, які побудовані на засвоєному матеріалі.</p>	<p>– зв'язно описують місце, явище, об'єкт, подію;</p> <p>– будують висловлювання з опорою на текст, ключові слова, серію малюнків тощо;</p> <p>– передають зміст почутого, побаченого, прочитаного;</p> <p>– роблять послідовний виклад минулих подій;</p> <p>– повідомляють про повсякденну діяльність учня (вдома, у школі, в позаурочний час);</p> <p>– розповідають про певні події в особистому житті – своєму, своїй сім'ї, друзів.</p> <p>Обсяг висловлювання – не менше 10 речень.</p>	<p>– спілкуються, дотримуючись основних норм, прийнятих у країнах, мова яких вивчається;</p> <p>– відповідають на запитання щодо особистого життя (питання звучать чітко й у дещо сповільненому темпі);</p> <p>– роблять пропозиції, використовуючи репліки спонукального характеру;</p> <p>– реагують на пропозиції, твердження тощо;</p> <p>– обмінюються інформацією;</p> <p>– під час спілкування демонструють володіння мовним та мовленнєвим матеріалом, набутим у попередні роки.</p> <p>Висловлення кожного – не менше 7 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>– читають вголос і про себе (з повним розумінням) короткі тексти, побудовані на засвоєному мовному матеріалі;</p> <p>– знаходять основну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою);</p> <p>– розуміють зміст листів, листівок особистого характеру.</p> <p>Обсяг – не менше 400 друкованих знаків.</p>	<p>– пишуть особистого листа з опорою на зразок;</p> <p>– пишуть короткі записки чи повідомлення з метою задоволення побутових повсякденних потреб;</p> <p>– пишуть на слух до 10 речень.</p>

9-й клас (п'ятий рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загально-навчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
Особистісна	<p>Я, моя сім'я, мої друзі (зовнішність, риси характеру, назви професій, національностей, громадянство).</p> <p>Будинок (квартира) – приміщення, меблі, предмети побуту, сад, оточення.</p> <p>Природа – назви рослин і тварин. Погода.</p> <p>Покупки (Магазини та їх види. Способи оплати, рекламація).</p> <p>Харчування (традиції харчування).</p> <p>Спорт (види спорту, Олімпійські ігри)</p> <p>Польща (Варшава)</p> <p>Україна (Київ, інформації географічні, суспільні, історичні пам'ятки, котрі знаю).</p> <p>Шкільне життя</p>	<p>– описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події;</p> <p>– характеризувати якості особистості та вчинки людей;</p> <p>– порівнювати предмети і дії;</p> <p>– розповідати про свої захоплення, уподобання;</p> <p>– запитувати та надавати інформацію про явища, події, факти;</p> <p>– аргументувати свій вибір, точку зору;</p> <p>– розпитувати з метою роз'яснення і уточнення інформації та надання необхідних відповідей;</p> <p>– вибачатися;</p> <p>– висловлювати свої враження, почуття та емоції.</p>	<p><i>To jest mój kolega. Jest wysoki, ...</i></p> <p><i>ma... Ubiiera się w...</i></p> <p><i>Interesuje się... Lubi...</i></p> <p><i>Nie lubi...</i></p> <p><i>Jest...</i></p> <p><i>(Ukraincem, uczniem, miły, sympatyczny, inteligentny)</i></p> <p><i>Pada deszcz, pada śnieg, świeci słońce, jest zimno, jest ciepło...</i></p> <p><i>Uważam, że... Myślę, że... Moim zdaniem...</i></p> <p><i>Gdyż...</i></p> <p><i>Ponieważ...</i></p> <p><i>Bo...</i></p>	<p>Зовнішність людини.</p> <p>Назви рис характеру.</p> <p>Види магазинів.</p> <p>Основний асортимент товарів.</p> <p>Ціна.</p> <p>Гроші.</p> <p>Розміри одягу.</p> <p>Назви страв.</p> <p>Види спорту.</p> <p>Визначні міста столиць.</p> <p>Види діяльності на уроках.</p> <p>Погода.</p> <p>Дім.</p> <p>Квартира.</p> <p>Святкові традиції Великодня та Різдва.</p> <p>Історичні пам'ятки.</p>	<p>Відмінювання</p> <ul style="list-style-type: none"> • родовий однини: іменники, прикметники, займенники (питальні, вказівні, присвійні; особові (однина і множина); • місцевий однини: іменники, прикметники, займенники питальні, вказівні, присвійні, особові (однина і множина); при визначенні місця і часу дії після прийменників: <i>na, o, po, przy, w</i>; при визначенні об'єкту думки або розмови; в датах при визначенні року чи місяця. <p>Дієвідміна:</p> <p>Модальні дієслова <i>móc, woleć, musieć</i> + інфінітив (конструкції типу <i>woleć od... / niź...</i>);</p> <p>Вид (дієслова доконаного і недоконаного виду);</p> <p>Дієслова руху (<i>iść,jechać</i> ітр.).</p> <p>Синтаксис:</p> <ul style="list-style-type: none"> • складносурядні речення із сполучниками: <i>i, a</i>; • складнопірядні речення із сполучниками: <i>ale, więc, ponieważ, jeżeli... to...</i>; • синтаксична синонімія – речення з іменною частиною присудка, що виражена іменником. <p>Словотвір:</p> <ul style="list-style-type: none"> – творення прикметників іменникового походження; – творення здрібнілих іменників; – вищий і найвищий ступені порівняння прикметників; – вищий і найвищий ступені порівняння прислівників. 	<p>Правильна вимова звуків у словах і реченнях.</p> <p>Наголос.</p>	<p>Знання культури Польщі і поляків, у межах тематики ситуативного спілкування, пов'язаної з такими аспектами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повсякденне життя; – умови життя; – міжособистісні стосунки; – норми поведінки; – соціальні правила поведінки; – здатність використати різні стратегії для контакту з представниками інших культур; – вживання та вибір привітань; – вживання та вибір форм звертання. <p>Правила ввічливості.</p> <p>Соціолінгвістична поведінка в комунікативних ролях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – як екскурсовод по місті та околицях. 	<p>– уважно стежити за презентованою інформацією;</p> <p>– усвідомлювати мету поставленого завдання;</p> <p>– ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;</p> <p>– активно застосовувати мову, що вивчається;</p> <p>– знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію.</p>
Публічна								
Освітня								

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ

На кінець 9-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>– розуміють інформацію як під час безпосереднього спілкування зі співрозмовником, так і опосередкованого (у звукозапису);</p> <p>– розуміють основний зміст прослуханих текстів різного характеру, які побудовані на своєму матеріалі;</p> <p>– розуміють основний зміст короткого повідомлення.</p>	<p>– логічно будують висловлювання за змістом почутого, побаченого, прочитаного, використовуючи при цьому прості зв'язні речення;</p> <p>– описують події, явища, об'єкти, людей, тварин;</p> <p>– висловлюють своє ставлення до предметів, осіб тощо;</p> <p>– дають свою оцінку явищам, подіям тощо;</p> <p>– характеризують персонажів казки, мультфільму, оповідання тощо;</p> <p>– роблять коротку тематичну презентацію;</p> <p>– роблять зв'язні повідомлення про свою/чиюсь діяльність, використовуючи набутий мовний матеріал адекватно до тем спілкування.</p> <p>Обсяг висловлювання – не менше 12 речень.</p>	<p>– спілкуються, дотримуючись основних норм, прийнятих у країнах, мова яких вивчається;</p> <p>– беруть участь у діалозі, обмінюючись інформацією, висловлюючи свою думку, враження, ставлення щодо конкретних фактів, подій, явищ, пропозицій;</p> <p>– під час спілкування демонструють володіння мовним та мовленнєвим матеріалом, набутим протягом попередніх років.</p> <p>Висловлення кожного – не менше 8 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>– читають (з повним розумінням) короткі, прості тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;</p> <p>– знаходять основну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою);</p> <p>– розуміють зміст листів, листівок особистого характеру.</p> <p>Обсяг – не менше 500 друкованих знаків.</p> <p>Види текстів:</p> <p>– листи, меню, назви товарів;</p> <p>– короткі інформації, прохання, подяки;</p> <p>– короткі газетні статті відповідно до тематичного каталогу;</p>	<p>– підтримують писемне спілкування із реальним або уявним другом по листуванню;</p> <p>– пишуть на слух до 12 речень;</p> <p>– описують предмет, особу, події, явища, об'єкти (в межах 12 речень).</p> <p>– підписують малюнки, фотографії, застосовуючи непоширені та неповні речення;</p> <p>– заповнюють пропуски у простих текстах (редагують текст);</p> <p>– пишуть короткі тексти.</p>

10-й клас (шостий рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загально-навчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
Особистісна	Я, моя сім'я, друзі (обов'язки в сім'ї, сімейні традиції). Харчування (приготування їжі, сервірування столу, харчування, кулінарні звичаї, рецепти). Види транспорту (проїзні документи, предмети багажу, послуги, курси, гроші). Охорона здоров'я (відвідування лікаря, симптоми захворювань). Мистецтво (картини, скульптура). Спорт (спортсмени, спортивні змагання). Канікули – вільний час – відпочинок.	– описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події; – характеризувати якості особистості, вчинки людей; – порівнювати предмети, дії, вчинки; – розповідати про свої захоплення, уподобання; – запитувати та надавати інформацію про явища, події, факти; – аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку; – розпитувати з метою роз'яснення і уточнення інформації та надання необхідних відповідей; – пропонувати щось та приймати або відхиляти пропозицію; – висловлювати свої враження, почуття та емоції; – надавати схвальну/несхвальну оцінку подіям, ситуаціям, вчинкам і діям; – просити і давати пораду, пояснення, допомогу.	<i>Pomagam w kuchni... Sprzątam w... W każdą niedzielę idziemy do babci na obiad... Spotykamy się na urodzinach babci... Proszę dwa bilety na ten film / spektakl, jeśli można to w 4. Rzędzie... Boli mnie... Mam gorączkę, katar, dreszcze... Kaszłę... Jak często zażywać te lekarstwa? Lubię czytać książki. Zbieram znaczki.</i>	Домашні обов'язки. Родинні свята. Кухонні прилади. Посуд. Види обробки продуктів харчування. Медичні заклади. Медичні працівники. Симптоми захворювань. Лікарські засоби. Спортсмени. Види спортивних змагань. Спортивні клуби, секції. Визначні місця. Види позакласних заходів. Інституції суспільного користування. Послуги. Курси. Предмети щоденного вжитку. Гроші. Мистецтво (картини, скульптура). Канікули. Вільний час. Відпочинок.	Відмінювання: • називний множини: іменники, прикметники, питальні займенники; у функції підмета і як іменна частина іменного складеного присудка; давальний однини: іменники, прикметники, займенники (питальні, вказівні, присвійні); особові (однина і множина); • відмінювання заперечних займенників (<i>nikt, nic</i>); • відмінювання займенника <i>swój</i> ; Дієвідміна: • минулий час дієслова (типи альтернування); • форми дієслова (чоловічо-особова і нечоловічо-особова); • майбутній час дієслова; • наказовий спосіб; • зворотне дієслово;	Інтонація складного речення. Інтонація реплік поради та висловлення почуттів.	Знання культури поляків, у межах тематики ситуативного спілкування, пов'язаної з такими аспектами: – повсякденне життя; – умови життя; – міжособистісні стосунки; – норми поведінки; – соціальні правила поведінки; – здатність використати різні стратегії для контакту з представниками інших культур; – вживання та вибір привітань; – вживання та вибір форм звертання; – вживання та вибір вигуків. Правила ввічливості. Вирази народної мудрості.	– уважно стежити за презентованою інформацією; – усвідомлювати мету поставленого завдання; – ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи; – активно застосовувати мову, що вивчається; – знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію.
Публічна								
Освітня								

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ

На кінець 10-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>– розуміють інформацію як під час безпосереднього спілкування зі співрозмовником, так і опосередкованого (у звукозапису);</p> <p>– розуміють основний зміст короткого повідомлення;</p> <p>– розуміють основний зміст прослуханих текстів різного характеру, які побудовані на засвоєному матеріалі.</p>	<p>– логічно і послідовно, відповідно до навчальної ситуації роблять розгорнуте повідомлення в межах тематики, визначеної програмою;</p> <p>– передають зміст прочитаного або почутого у формі розповіді, опису;</p> <p>– дають оцінку прочитаному або почутому;</p> <p>– роблять підготовлене повідомлення, самостійно добираючи матеріал і використовуючи додаткові відомості;</p> <p>– уміють висловитися на будь-яку тему згідно тематичного каталогу, а саме: плани на канікули, переказ оповідання, легенди, казки, а також на тему творів мистецтва, пам'яток архітектури.</p> <p>– голосно читають текст.</p> <p>Обсяг висловлювання – не менше 14 речень.</p>	<p>– спілкуються, дотримуючись основних норм, прийнятих у країнах, мова яких вивчається;</p> <p>– беруть участь у діалозі, обмінюючись інформацією на основі прочитаного, почутого, побаченого, висловлюючи при цьому свою думку.</p> <p>Спілкування будується на мовному та мовленнєвому матеріалі, набутому в попередні роки вивчення мови, і відповідає цілям, завданням у межах програмної тематики.</p> <p>Діалоги: вчитель – учень, клієнт – продавець, приятель – приятель; у довідковому бюро вокзалу, телефонна розмова, квиткова каса, в готелі; як екскурсовод по своїй місцевості.</p> <p>Висловлення кожного – не менше 9 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>– читають (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;</p> <p>– знаходять необхідну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі).</p> <p>Обсяг – не менше 600 друкованих знаків.</p>	<p>– письмово передають інформацію адекватно цілям, завданням спілкування, правильно оформлюючи повідомлення залежно від його форми;</p> <p>– описують предмет, особу, події, явища, об'єкти (в межах 14 речень).</p>

11-й клас (сьомий рік навчання) (70 годин – на рік, 4 години – на тиждень)

Сфери спілкування	Тематика ситуативного спілкування	Мовленнєві функції	Засоби вираження	Лінгвістичні компетенції			Соціокультурна компетенція	Загально-навчальна компетенція
				Лексична	Граматична	Фонетична		
Особистісна	Сім'я	– описувати людей, предмети, дії, явища, самопочуття, події; – характеризувати якості особистості, вчинки людей і стосунки між людьми; – розповідати про свої захоплення, уподобання, ідеали та спосіб життя; – запитувати та надавати інформацію про явища, події, факти; – аргументувати свій вибір, точку зору, власну думку; – пропонувати щось та приймати або відхиляти пропозицію; – висловлювати свої враження, почуття та емоції у зв'язку з почутим, побаченим, прослуханим.	<i>Moja babcia urodziła się... Więcej spacerować, uprawiać sport, pić rano wodę... Internet jest lepszy od tradycyjnej gazety, bo... Muzyka powinna być..., ponieważ... Pójdziemy na koncert do filharmonii? Nie, dziś nie mogę... Pani profesor, ... Pani dyrektor, ... Systemy edukacyjne Jeśli chodzi o... Biorąc pod uwagę... Mówiąc o... Myślę, że... Uważam, że... Proszę mi wyjaśnić, jak... Ale super! Ekstra! Rewelacja! Podobało mi się! Ale to fajne!</i>	Повсякденні дії. Види дозвілля. Активний відпочинок. Кореспонденція. Літературні жанри. Робота в бібліотеці. Періодичні видання. Рубрики. Музичні жанри/інструменти. Географічні поняття. Види ландшафтів. Типи шкіл. Навчальний персонал. Система оцінювання. Правила поведінки. Родина. Людина. Частини тіла. Здоров'я, хвороба, особиста гігієна, самопочуття.	Відмінювання: • іменники, прикметники, займенники (питальні, вказівні, присвійні) в орудному, давальному, місцевому множини; • відмінювання порядкових і складених числівників; • відмінювання неозначено-кількісних числівників; • відмінювання дієслів (теперішній і минулий час). Синтаксис: • творення безособових речень; • безособові речення зі словами <i>można, trzeba, należy, warto, wolno</i> .	Особливості інтонації складносурядних та складнопідрядних речень.	Знання польської культури, тематики ситуативного спілкування, пов'язаної з такими аспектами: – повсякденне життя; – умови життя; – міжособистісні стосунки; – норми поведінки; – соціальні правила поведінки; – здатність використати різні стратегії для контакту з представниками інших культур; – вживання та вибір привітань, звертання до адресата у листі (стилістичні відмінності); – вживання та вибір форм звертання; – вживання та вибір вигуків. Правила ввічливості. Вислови народної мудрості.	– уважно стежити за презентованою інформацією; – усвідомлювати мету поставленого завдання; – ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи; – активно застосовувати мову, що вивчається; – знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію; – використовувати нові технології.
Публічна	Засоби масової інформації							
	Музика (музичні стилі, композитори, музиканти, виконавці, відвідування концерту)							
	Стиль життя							
	Одяг							
	Послуги: перукар, фотограф, банк, пошта, салон мобільних телефонів, інтернет-кафе							
	Польща (географічне положення, клімат, населення)							
	Шкільне життя (школи в Україні та в Польщі)							
Освітня								

МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНЦІЯ
На кінець 11-го класу учні:

Аудіювання	Говоріння		Читання	Письмо
	Монологічне мовлення	Діалогічне мовлення		
<p>– розуміють інформацію як під час безпосереднього спілкування зі співрозмовником, так і опосередкованого (у звукозапису);</p> <p>– розуміють основний зміст текстів відповідно до тематики ситуативного спілкування;</p> <p>– вибирають необхідну інформацію з прослуханого.</p> <p>– використовують лінгвістичну і контекстуальну здогадку, спираючись на сюжетну лінію чи наочність;</p> <p>– розуміють тексти і окремі висловлювання відповідно до тематичного каталога.</p> <p>– розуміють тексти з автоматичних пристроїв: телефонні автомати, інфолінії, автоматична інформація.</p>	<p>– висловлюють свої переконання, думки, згоду або незгоду тощо у відповідь на отриману інформацію;</p> <p>– роблять стислі пояснення до плану або ідеї;</p> <p>– розповідають історії, сюжет книжки/фільму тощо і висловлюють своє ставлення/враження;</p> <p>– висловлюються на теми відповідно до тематичного каталога;</p> <p>– читають тексти вголос;</p> <p>– характеризують різні форми туризму (агротуризм, кемпінг, ночівля в наметі і т. д.), переваги у виборі телевізійних програм чи сторінок інтернету, а також на тему: роль радіо в сучасному світі;</p> <p>– порівнюють святкові традиції, комунікаційну систему, клімат, географію Польщі і України.</p> <p>Обсяг висловлювання – не менше 16 речень.</p>	<p>– спілкуються, дотримуючись основних норм, прийнятих у країнах, мова яких вивчається;</p> <p>– ведуть бесіду з однією чи кількома особами в межах певної ситуації спілкування, а також, використовуючи інформацію з прочитаного, почутого, побаченого;</p> <p>– беруть участь у діалогах різних типів (у лікаря, перукаря, фотографа, на автозаправці, у бібліотеці, в банку, на пошті, у туристичній фірмі), обмінюючись інформацією, висловлюючи свою думку, враження, ставлення щодо конкретних фактів, подій, явищ, пропозицій;</p> <p>– беруть участь у дискусії, аргументуючи свою точку зору;</p> <p>– ведуть офіційну телефонну розмову, підтримують розмову у колі друзів.</p> <p>Спілкування будується на мовному та мовленнєвому матеріалі, набутому в попередні роки вивчення мови, і відповідає цілям, завданням у межах програмної тематики.</p> <p>Висловлення кожного – не менше 10 реплік, правильно оформлених у мовному відношенні.</p>	<p>– читають (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;</p> <p>– знаходять необхідну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі).</p> <p>Типи текстів:</p> <p>– письмові і тематичні інтонаційні висловлювання:</p> <p>а) інформація: <i>Rezerwacja biletów w komunikacji międzynarodowej w kasie numer 7;</i></p> <p>б) заборони: <i>Nie wolno fotografować!;</i></p> <p>в) накази: <i>Przejdźcie drugą stronę ulicy!;</i></p> <p>г) вивіски: <i>Wyposażenie mieszkań;</i></p> <p>Тексти інформаційні з газет, інформаторів, путівників, що стосуються культури, спорту, пропозицій щодо проведення вільного часу.</p> <p>Великі кулінарні рецепти.</p> <p>Описи цікавих історичних та культурних місць, привабливих для туристів.</p> <p>Описи свят і традицій.</p> <p>Науково-популярні та інформаційні тексти з газет і журналів.</p> <p>Обсяг – не менше 700 друкованих знаків.</p>	<p>– передають у письмовій формі зміст почутого, прочитаного, побаченого;</p> <p>– письмово передають інформацію адекватно цілям, завданням спілкування, правильно оформлюючи повідомлення залежно від його форми – напр., коротка інформація для батьків про час повернення додому з відпочинку (40 слів);</p> <p>– описують предмет, особу, події, явища, об'єкти (в межах 16 речень).</p> <p>– Пишуть:</p> <p>– довгі особисті листи (150 слів) – друзів, сім'ї;</p> <p>– короткі побажання з нагоди іменин, дня народження, свят – згідно поданого зразка.</p> <p>– казки або легенди, використовуючи висловлювання, традиційні для текстів цього жанру.</p>

Оцінювання навчальних досягнень учнів з польської мови

Види оцінювання

Основними видами оцінювання з польської мови є поточне, тематичне, семестрове, річне та підсумкова державна атестація. Більшість прийомів поточного оцінювання спрямовано на детальну перевірку окремих параметрів мови або вмінь мовлення, яких щойно навчили. Тому тематичне оцінювання з польської мови доцільно проводити саме за результатами поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання з польської мови проводиться на основі поточного оцінювання і виставляється єдиний тематичний бал. Не допускається проведення оцінювання із кожного виду мовленнєвої діяльності окремо і диференційоване виставлення оцінок за них.

Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються. Вимоги до перевірки зошитів регламентуються Міністерством освіти і науки України.

Семестрове оцінювання

Семестрове оцінювання з польської мови проводиться один раз наприкінці семестру за чотирима видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо). До журналу робиться, наприклад, такий запис:

15.12. Аудіювання.	18.12. Говоріння.	22.12. Читання.	25.12. Письмо.
--------------------	-------------------	-----------------	----------------

Критерії оцінювання знань, навичок і умінь

Творча робота

12 – 0 помилок	9 – 4 помилки	6 – 7 помилок	3 – 10 помилок
11 – 1–2 помилки	8 – 5 помилок	5 – 8 помилок	2 – 11 помилок
10 – 3 помилки	7 – 6 помилок	4 – 9 помилок	1 – 12 помилок

Диктант

12 – 0 помилок	9 – 4 помилки	6 – 7 помилок	3 – 10 помилок
11 – 2 помилки	8 – 5 помилок	5 – 8 помилок	2 – 11 помилок
10 – 3 помилки	7 – 6 помилок	4 – 9 помилок	1 – 12 помилок

Переклад і тестування

100 % – 12 балів	68–75 % – 8 балів	36–43 % – 4 бали
92–99 % – 11 балів	60–67 % – 7 балів	28–35 % – 3 бали
84–91 % – 10 балів	52–59 % – 6 балів	20–27 % – 2 бали
76–83 % – 9 балів	44–51 % – 5 балів	12–19 % – 1 бал

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Аудіювання		
Початковий	1	Учень розпізнає на слух найбільш поширені слова у мовленні, яке звучить в уповільненому темпі.
	2	Учень розпізнає на слух найбільш поширені словосполучення у мовленні, яке звучить в уповільненому темпі.
	3	Учень розпізнає на слух окремі прості непоширені речення і мовленнєві зразки, побудовані на вивченому мовному матеріалі в мовленні, яке звучить в уповільненому темпі.
Середній	4	Учень розпізнає на слух прості речення, фрази та мовленнєві зразки, пред'явлені в нормальному темпі.
	5	Учень розуміє основний зміст пред'явлених у нормальному темпі невеликих за обсягом текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі.

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
	6	Учень розуміє основний зміст пред'явлених у нормальному темпі невеликих за обсягом текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
Достатній	7	Учень розуміє основний зміст пред'явлених у нормальному темпі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
	8	Учень розуміє основний зміст стандартного мовлення у межах вивчених тем, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
	9	Учень розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також "схоплює" основний зміст чітких повідомлень.
Високий	10	Учень розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також основний зміст чітких повідомлень.
	11	Учень розуміє тривале мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
	12	Учень без особливих зусиль розуміє тривале мовлення й основний зміст повідомлень.
Читання		
Початковий	1	Учень уміє розпізнавати та читати окремі вивчені слова.
	2	Учень уміє розпізнавати та читати окремі вивчені словосполучення.
	3	Учень уміє розпізнавати та читати окремі прості непоширені речення.
Середній	4	Учень уміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту короткі прості тексти, побудовані на вивченому матеріалі.
	5	Учень уміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту короткі тексти, які можуть містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
	6	Учень уміє читати з повним розумінням короткі тексти, які можуть містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
Достатній	7	Учень уміє читати з повним розумінням короткі тексти, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Уміє знаходити потрібну інформацію в текстах інформативного характеру.
	8	Учень уміє читати з повним розумінням тексти, які містять певну кількість незнайомих слів, знаходити і аналізувати потрібну інформацію.
	9	Учень уміє читати з повним розумінням адаптовані тексти, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки.
Високий	10	Учень уміє читати з розумінням основного змісту нескладні адаптовані тексти, використовуючи словник, уміє аналізувати їх.
	11	Учень уміє читати адаптовані тексти, уміє аналізувати і робити висновки, порівнює отриману інформацію з власним досвідом.
	12	Учень уміє читати адаптовані тексти, у разі необхідності використовуючи словник, уміє аналізувати їх і робити власні висновки.
Письмо		
Початковий	1	Учень уміє писати вивчені слова.
	2	Учень уміє писати вивчені словосполучення.
	3	Учень уміє писати прості непоширені речення.
Середній	4	Учень уміє написати листівку за зразком.
	5	Учень уміє написати коротке повідомлення за зразком у межах вивченої теми.
	6	Учень уміє написати короткого особистого листа за зразком.
Достатній	7	Учень уміє написати коротке повідомлення за вивченою темою, використовуючи опорні слова.
	8	Учень уміє написати повідомлення за вивченою темою, зробити нотатки.
	9	Учень уміє написати повідомлення на запропоновану тему, заповнити анкету.
	10	Учень уміє написати повідомлення, висловлюючи власне ставлення до проблеми, написати особистого листа.
Високий	11	Учень уміє передати свої міркування у межах вивченої тематики, використовуючи різноманітні мовні засоби.
	12	Учень уміє передати свої міркування з широкого кола питань у межах вивченої тематики, використовуючи різноманітні мовні засоби.

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Говоріння		
Початковий	1	Учень знає вивчені найбільш поширені слова, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні.
	2	Учень знає вивчені найбільш поширені словосполучення, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні.
	3	Учень використовує прості непоширені речення, опираючись на зразок.
Середній	4	Учень використовує у мовленні прості речення і на основі опорних матеріалів робить короткі повідомлення; у його мовленні є помилки.
	5	Учень уміє робити короткі повідомлення з вивченої теми, вживаючи прості речення, ставить запитання і відповідає на них; у його мовленні є помилки.
	6	Учень висловлюється в межах вивчених тем відповідно до навчальної ситуації, малюнка, уміє починати і закінчувати розмову, погоджуватися або не погоджуватися; в його мовленні є помилки.
Достатній	7	Учень уміє зв'язно висловлюватися відповідно до навчальної ситуації, малюнка, робити повідомлення з теми, простими реченнями передавати зміст прочитаного, почутого або побаченого, підтримувати бесіду, ставити запитання та відповідати на них; у його мовленні є помилки, які не заважають спілкуванню.
	8	Учень уміє логічно висловитися у межах вивчених тем відповідно до навчальної ситуації, а також у зв'язку зі змістом прочитаного, почутого або побаченого, висловлюючи власне ставлення до предмета мовлення; уміє підтримувати бесіду, вживаючи короткі репліки; у його мовленні є помилки, які не заважають спілкуванню.
	9	Учень уміє логічно висловлюватися у межах вивчених тем, передавати основний зміст прочитаного, почутого або побаченого, підтримувати бесіду, вживаючи розгорнуті репліки; у його мовленні є помилки, які не заважають спілкуванню.
Високий	10	Учень уміє без підготовки висловлюватися і вести бесіду в межах вивчених тем, у його мовленні можуть бути незначні помилки.
	11	Учень уміє без підготовки висловлюватися і вести бесіду в межах вивчених тем, аргументуючи власне ставлення до предмета спілкування; у його мовленні можуть бути незначні помилки.
	12	Учень уміє вільно висловлюватись та вести бесіду в межах вивчених тем, гнучко та ефективно користуючись мовними засобами.